

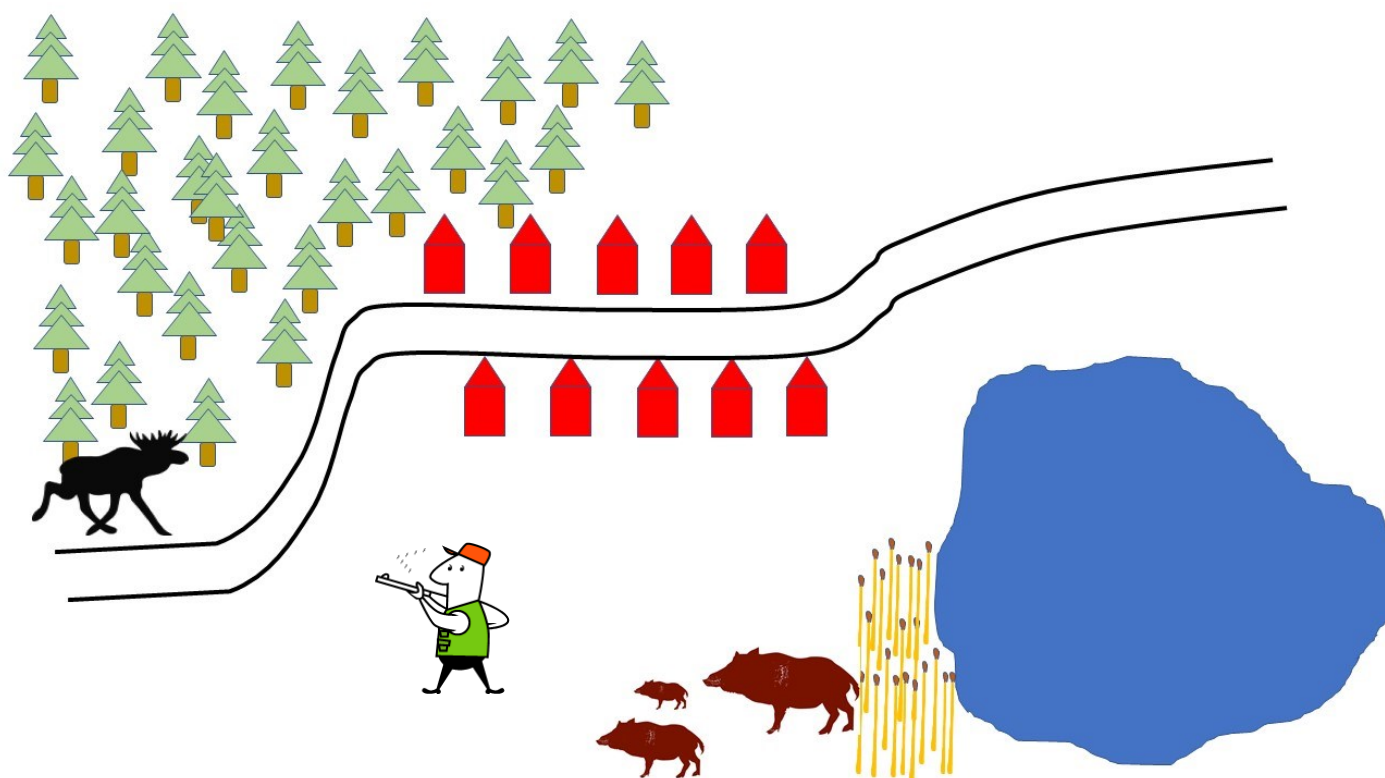

VILDA DJUR OCH SAMFÄLLIGHETSFÖRENINGAR

Vilda djur och växter finns i Sverige. Vi behöver kunskap om hur djur och natur fungerar. Här är några tips som underlättar samvaron

Vi människor konkurrerar med de vilda djuren om deras levnadsutrymme och i takt med att bebyggelse och antal människor ökar, så uppstår också fler och fler tillfällen när vilda djur och människor ska samsas om samma plats.

I områden och län där det finns stora städer finns det ofta också fritidshusområden som är samfällighetsföreningar. Det är också vanligt att fler och fler sommarstugor istället blir permanentboenden där människor lever året runt. Dessa områden ligger nära inpå naturen och de vilda djuren som finns där. Det gör att samfällighetsföreningarna eller liknande områden behöver ta hänsyn till viltet och göra det man kan för att närheten ska fungera så smidigt som möjligt.

Här ger vi lite tips och råd om vad samfällighetsföreningar bör tänka på när det gäller vilt och jakt. Rätten att jaga följer med markägandet och behöver hanteras i området.

1. Årsmötet är högsta beslutande organ. Här bör frågan behandlas och oftast ger man styrelsen mandat att hantera jakträtt och viltvård.
2. Jakträtten måste avtalas. Detta bör ske skriftligt
<https://jagareforbundet.se/var-verksamhet/blanketter-avtal/>
3. En viltbruks- viltvårdsplan bör upprättas och årligen diskuteras på årsstämman. Denna bör innehålla hur man förfar med fallfrukt etc., om viltet ska jagas med någon särskild inriktning (öka-minska-lagom), om man ska vidta några åtgärder för att minska eventuella problem
4. Varje område har sina specifika förutsättningar och det går inte att göra på samma sätt överallt. Vill ni ha mer stöd och tips så kontakta det Jägareförbunds kontor som hanterar ert län. <https://jagareforbundet.se/contact/personal-i-landet/>

Exempel på viltbruks- viltvårdsplan som kan fungera som stomme...

Syftet med denna plan är på ett tydligt sätt planera och åskådliggöra samfällighetens önskan och tanke med utvecklingen av viltstammarna på de marker vi förfogar över. Planen är ettårig då den fortlöpande behöver revideras men de bakomliggande målen är tagna med hänsyn till en längre period än ett år. Denna plan innefattar inte alla vilda däggdjur och fåglar utan tar primärt upp de arter som berör oss mest samt generellt hur vi jobbar med övrigt vilt i form av viltvårdsåtgärder för en ökad biologisk mångfald.

Det första och viktigaste som behöver tillses är hur området förfar med fallfrukt och annat som kan locka in vilda djur i området och trädgårdarna. Tillsammans i samfälligheten pratar ni ihop er om var ni kan lägga fallfrukt och liknande. Detta bör vara en plats långt bort från där ni inte vill ha vilda djur (tänk framförallt vildsvin, rådjur och älg). Helst undanskymt i skogen och långt från vägar och åkrar. Observera att ni måste prata med den som äger marken och den som jagar där så att ni kommer fram till en bra lösning tillsammans.

Rådjur

Status: Finns det gott om rådjur?

Målsättning: Att bibehålla en välmående och livskraftig population.

Jakten: Den större delen av avskjutningen (minst 50 %) ska utgöras av killingar. Resterande avskjutning ska syfta till att skjuta 25 % hondjur (företrädevis smaldjur) och 25 % bockar.

Viltvårdande åtgärder: Vid sträng vinter sker utfodring med i huvudsak bladrikt ensilage.

Plogning av vallar vid snörik vinter är också en möjlighet.

Jakt på räv bidrar till ökad överlevnad av rådjurskillingar.

Vildsvin

Status: Finns det gott om vildsvin?

Målsättning: En välmående och livskraftig population som förvaltas med utgångspunkt att vildsvinen inte ska ställa till med orimligt stora skador på skadekänsliga områden.

Jakten: Jakt för skydd av gröda och andra marker: Vid denna jakt prioriteras årsungar av vildsvin, om möjligt gärna i åldern 4-12 månader (rödgris) för att på så sätt uppnå maximal skrämseleffekt för övriga vildsvin. Denna jakt fortgår året runt och styrs av risken samt uppkomsten av skador på gröda och mark.

Som utgångspunkt bör ingen åtling ske över huvud taget. Undantaget är om man har ett bra samarbete med omkringliggande marker och kan hitta en lösning med gemensam åtel långt från bebyggelsen.

Hundjakt: Är oftast inte aktuellt om man inte förfogar över marker på flera hundra hektar. Om samarbete sker med omkringliggande marker kan det dock vara ett effektivt sätt att skrämja vildsvinen från området. När det gäller hundmaterialet som används så ska så få hundar som möjligt användas (en hund- ett vilt) och hundar som betar sig olämpligt (tex biter i vildsvin) får ej användas.

Viltvårdande åtgärder: Vid sträng vinter sker utfodring med grönensilerat spannmål och detta ska göras "på skogen" långt från där man vill ha vildsvinen. Oftast innebär det att man behöver samarbeta med omkringliggande marker.

Älg

Status: Området hyser ingen egen älgstam utan delar de älgar som rör sig på markerna med angränsande marker.

Målsättning: Att följa de inriktningar och mål som sätts upp av skötselområdet och älgförvaltningsområdet.

Jakten: Sannolikt inte aktuellt i denna typ av områden då de är för små. Undantagen kan vara om man jagar tillsammans med omkringliggande marker vilket är att rekommendera. Då finns större möjligheter att hantera eventuellt närgångna älgar som söker sig till trädgårdarna.

Viltvårdande åtgärder: Inga riktade åtgärder mot älg mer än de som i övrigt sker.

Räv

Status: Området består av lämpliga biotoper för rävmåen och stammen är välmående.

Målsättning: Räv ska jagas för jaktens värde i sig, för att undvika att rävarna blir oskygga och beter sig för närgånget samt för att bidra till att öka den biologiska mångfalden.

Jakten: Sker framförallt genom vaktjakt

Viltvårdande åtgärder: Nej.

Dovhjort

Status: Finns det gott om dovhjort?

Målsättning: Att bibehålla en välmående och livskraftig population.

Jakten: Den större delen av avskjutningen (minst 50 %) ska utgöras av kalvar. Resterande avskjutning ska syfta till att skjuta 25 % hondjur (företrädesvis smaldjur) och 25 % hjortar. Spara gärna spetsbockar så att det tillåts bli tillräckligt många äldre hjortar.

Viltvårdande åtgärder: Vid sträng vinter sker utfodring med grovfoder såsom ensilage.

Plogning av vallar vid snörik vinter är också en möjlighet.

Grävling

Status: Området består av lämpliga biotoper för grävling och stammen är välmående.

Målsättning: Grävling ska jagas för jaktens värde i sig, för att undvika att grävlingarna boar under hus och andra byggnader.

Jakten: Sker framförallt genom vaktjakt och fällfångst.

Viltvårdande åtgärder: Nej.

Generella viltvårdsåtgärder

Samarbete med omkringliggande marker är viktigt. Tillsammans kan man anlägga viltåkrar eller liknande för att leda viltet bort från bebyggelse. Samfälligheten kan dock uppmantra sina medlemmar att allmänt tänka på den biologiska mångfalden och vad man kan göra för åtgärder för att hjälpa pollinerande insekter.

Denna plan har upprättats av: _____

Svenska Jägareförbundet är en folkrörelse med drygt 155 000 medlemmar som är organiserade i 22 till förbundet anslutna länsjaktvårdsföreningar. Förbundet bildades 1830 i syfte att rädda viltstammarna samt att främja en långsiktigt hållbar jakt. Svenska Jägareförbundet verkar utifrån en stor respekt för viltet, naturen, människan och samhället som kan sammanfattas i orden hänsyn och balans. Förbundet har även ett jakt- och viltvårdsuppdrag av regeringen att leda delar av den praktiska jakten och viltvården i Sverige.

© Jesper Einarsson